

فهرست مقالات

- پیشگفتار ۷
- مقدمه ۹ امید طیب‌زاده
- وزن شعر درخت آسوریگ ۱۷ سیروس شمیسا
- تعریف "رکن ناقص" و اهمیت آن در علم عروض جدید
- ۳۷ علی اصغر قهرمانی مقبل
- شناخت و تحلیل مختصات موسیقایی غزل مولوی در اوزان دوری
- ۵۹ محمد جواد عظیمی
- واحد وزن در شعر نیمایی بر پایه دانش ریتم‌شناسی ۷۷ مهدی فیروزیان
- بررسی آوایی ریتم در شعر عامیانه فارسی
- ۱۰۵ نگار یوبان و مانده السادات میرطلایی
- بررسی سرفخ‌های شنیداری تحقق مصراع در دو خوانش شعر عروضی
- ۱۲۵ ندا موسوی
- قلمروهای نوایی و وزنی در شعر عروضی فارسی ۱۳۷ امید طیب‌زاده
- بررسی وزن، قافیه و تکیه در اشعار عامیانه زبان تاتی
- ۱۵۱ راحله ایزدی‌فر و جهان‌دوست سبزه‌علی‌پور
- بررسی میزان انطباق تکیه وزنی و تکیه واژگانی در اشعار عامیانه فارسی
- ۱۷۵ مریم قیاسوند
- انطباق هجای تکیه‌بر وزنی و هجای تکیه‌بر واژگانی در اشعار عامیانه همدانی
- ۲۰۵ پریسا کیانی
- ۲۲۵ مصطفی حسینی
- نگاهی به قافیه در شعر انگلیسی

پیشگفتار

نخستین مجلد این مجموعه در سال ۱۳۹۰ (فرهنگستان زبان و ادب فارسی)، و دومین مجلد آن در سال ۱۳۹۴ (انتشارات هرمس) منتشر شد. مجلد نخست شامل مقالاتی بود که در نخستین هم‌اندیشی «وزن شعر فارسی و اشعار ایرانی» به همت انجمن زبان‌شناسی ایران در روزهای ۹ و ۱۰ اردیبهشت ۱۳۸۹ در بنیاد ایران‌شناسی در تهران برگزار شد، و مجلد دوم شامل مقالاتی بود که در دومین هم‌اندیشی همان سلسله سخنرانی‌ها باز به همت انجمن زبان‌شناسی ایران و در روزهای ۲۵ و ۲۶ اردیبهشت ۱۳۹۲ در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در تهران برگزار شد. حال بسیار خوشحالیم که سومین مجلد این مجموعه را منتشر می‌کنیم. مجموعه حاضر دربردارنده مقالاتی است که به صورت سخنرانی در سومین هم‌اندیشی «وزن شعر فارسی و اشعار ایرانی»، در ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۵ در دانشگاه علامه طباطبایی برگزار شد. در مقدمه این کتاب به اختصار در باره هریک از مقالات مجموعه و اهمیت آنها سخن گفته‌ام، لذا در اینجا تنها از استادان و دوستانی یاد و قدردانی می‌کنم که ما را در برگزاری هرچه بهتر همایش و آماده‌سازی کتاب حاضر یاری کردند. ابتدا باید از استاد عزیزم ابوالحسن نجفی یاد کنم که نه تنها مؤسسِ عروض جدید فارسی، بلکه بنیان‌گذار این سلسله سخنرانی‌ها بود و در دو هم‌اندیشی قبل نیز هم در انتخاب موضوعات و سخنران‌ها و هم ارائه سخنرانی فعالانه شرکت داشت. او قرار بود در این هم‌اندیشی نیز درباره ویژگی‌های وزنی اشعار سیمین بهبهانی و فروغ فرخزاد سخنرانی کند که متأسفانه دست اجل امان نداد و ما را از وجود وی محروم ساخت. نجفی بیشترین حق را بر گردن مطالعات علمی وزن شعر فارسی دارد و

ذکر یاد او در اینجا بر بنده که سالیان سال افتخار شاگردی‌اش را داشتم واجب و تسلی بخش است. از سرکار خانم مائده السادات میرطلایی که دبیری اجرایی همایش را به عهده داشتند و در برگزاری آن و نیز آماده‌سازی و ویرایش فنی مقالات این مجموعه زحمات بسیاری را متقبل شدند صمیمانه قدردانی و سپاسگزاری می‌کنم. همچنین قدردان انجمن زبان‌شناسی ایران و مخصوصاً سرکار خانم دکتر ویدا شقاقی، ریاست محترم وقت انجمن، هستم که در برگزاری این هم‌اندیشی از هیچ همکاری و مساعدتی فروگذار نکردند. و بالاخره از جناب آقای محمد کریمی، مدیر محترم انتشارات نیلوفر، که با گشاده‌رویی بسیار انتشار این مقالات را بر عهده گرفتند و پذیرفتند تا آن را در همان شکل و قطع دو کتاب قبل منتشر سازند نهایت امتنان را دارم. امیدوارم این مجموعه مقبول طبع مردم صاحب‌نظر شود و نقشی در پیشبرد مطالعات وزن شعر فارسی و اشعار ایرانی داشته باشد.

امید طیب‌زاده

تیرماه ۱۳۹۶